

FÖGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; Grezy Béla b. tudományos vitatkozása a jogtanból; pesti müegyesület; a pesti belvárosi kisdédek nyilvános próbatéte; a vakok pesti intézetének évi számadása; Pestmegeye (a husár 14 krra emeltetik, 's a' t.) Mosonymegye (tisztújítás sürgetése, a helytartósági ismértes körlevélre köszönő felírás szavaztatik, a bécs-trieszti vasut Magyarországon átvitele pártoltatik; intézkedés a katonaság beszállásztatása iránt, megyei levelezések és magányügyek, 's a' t.); Szepesmegeye (a statutarius körlevélre köszönő felirat küldetik, a papi tized eltörlesztése nem pártoltatik, a főispán e nyárra tisztújítást ígér, Beregmegeye indítványa a római papától elszakadás iránt vizshangra nem talált, 3 új szolgabíró létesítése kéretik, megyei levelezések és magányügyek, 's a' t.); beregszászi egyházmegyei gyűlés; ipar- 's tőzsérügy, szab. sz.királyi nemesség hálája; aradmegyei malomesatorna bevégezte. — Vége 's a' t.) Spanyolország (részletek a madridi zavargásról; intézkedés a rabszolgakereskedés ellen; don Franciscointans Madridban; 's a' t.) Anglia (parliamenti ülések; a ministerek folyvást nagy többséggel győznek; Humme ismét az alsóházban; 's a' t.) Franciaország (Cormenin legújabb politikai röpirata; Moncey és Clauzel tábornagy és Aguado; 's a' t.) Értésítő.

Magyarország és Erdély.

Ö. es. s. ap. kir. fels. a pozsonyi káptalanban megürült kanonokságra Jekelfalussy Vincze rimóci plébánost, Márkl Ignác esehi plébánost pedig a veszprémi káptalan tiszteletbeli kanonokjává méltóztatott legkegy. kinevezni.

A' borsai bányá- és hutagazgató 's bányatörvényszéki helyettes híva talra Rebay József oláhláposbányai bányá- és hutamester, a' kápniki hutamester hivatalra pedig Brunner Ferencz helybeli próbáló alkalmaztatott.

A' pesti müegyesület tisztelettel kéri és szólítja fel mind azon t. cz. részvényeseit, kik mult 1841 évre kiadott egyesületi mülap nyomtatit még kezükhöz nem vették, miként azoknak egyesületi pénztárnok Klausz A. L. urnáli (Pesten a' városi színház-épületbeni tüköraktárban) átvetele 's egyszersmint a' f. évre járó 5 pgo for. részvénydíjnak lefizetése iránt intézkedni méltóztatassanak; ugyanez alkalommal átvehetők a' fenérintelt helyen a' prágai és trieszti müegyesületektől csere utján váltott azon mülapnyomatok is, mellyek az egyesület által mult évben tartott kijátszásnak egy részben nyereményi tárgyakul szolgáltak. Az igazgató-választmány rendeletéből Szekrényesy Dániel-s. k. müegy. titoknok.

F. h. 1. jén kitünő jeles látvány tanuji voltunk a' m. k. tud. egyetem nagyobb palotájában, t. i. Grezy Béla b. — Györgynek fija — (bölcsészeti tr., hités ügyvéd 's Pestmegeye t. aljegyz.) tudományos vitatkozásának a' jogtan különféle ágazatiból a' törvénytanári koszorú megnyerhetése végett. 'S minthogy fels. urunk ez ünnepélyes tételt legmagasb pártfogására méltatá 's a' halálos büntetésről irt értekezését 's vitatási állítványait fens. nevének ajánlhatással dicsőítve országunk szeretve tisztelt főbiráját nm. székhelyi Majláth György ő exoját ez ünnepnél képviselőjeül meghatalmazni kegyeskedett, a' ritka fényű tett az egyetemi törvényosztályi kar és számos minden rendü hallgatóság jelenlétében az ifjuság példás épületére, a' vitatkozó valódi érdemelt dicséretére 's mélt. szülei 's rokoni nagy öröme juta véghez. Az ostrom-v. vitatárgyak a' hazai és egyházi törvényekből vétettek, amabul nm. Mednyánszky Aloiz b. kamrai alelnök 's főispán ő exclájja, imebbul ft. Szanislo Ferencz apat, nagyváradi kanonok a' szepesmegeyei szolgabíró, a' gyönyörű vitatkozást a' nm. kir. képviselő velős rövid beszéddel koronázá, a' felavatott ujdun törvénykoszorúst pedig egy ő fels. fejedelmi kegy- 's ünnepi emlékljelül ajándékozott nagybecsü gyémántgyűrű átnyújtásával. Illy szép biztosítékok mellett haladva szinte kétségtelen a' remény, hogy a' sokmiveltsgü koszorus báró nagy eldödjé Lörincz példája szerint is sok oldalu érdemágon díszesíteni buzgand nemzetségével együtt hazánkat is.

A' vakok pesti intézete pénztárának állapota 1841ben pgo pénz. Bevétel: az intézeti pénztár adó-sai lajstroma szerint a' kölesönözött tőkék 1841. évben 94,522 ft. 4 kr. 1) Az 1840ki számadásból kimutatott restantia készpénzben 88 ft 31²/₁₀ k. 2) 1841ben befizetett kamatok 5686 ft. 4 kr. 3) A' pénztárba visszafizetett kamatozó tőkék 4000 ft. 4) Néhány növendékért fizetett asztalpenz 1824 ft. 5) Egyéb, a' pénztárt általánosan illető ajánlatok 3459 ft. 6) Az intézet háza új felépítésére ajánlatot 9772 ft. 21⁸/₁₀ kr. 7) A' m. 55⁸/₁₀ kr. 6) Az intézet háza új felépítésére ajánlatot 9772 ft. 21⁸/₁₀ kr. 7) A' m. takarékpénztárból kölesön vétetett 14,000 ft. Ezen 7 tétel a' naplókönyvbe jegyzett summával egyenlő tesz 38,830 ft. 52⁹/₁₀ krt. A' bevétel summa összesen: 133,352 ft. 56⁹/₁₀ krt és kamatra kölesön kiadott 20 darab arany. — Kiadás: Mint a' bevételből kitészik, 1841ben a' kamatozó tőkék 94,522 ft. 4 kr. Ezenkívül: 1) Kamatból kitéstetett 800 ft. 2) A' budai lakásbér 800 ft. 3) Tanítói 's eselédi fizetés 2074 ft. 4) Élelem, ruha, 's más tartásra 3872 ft. 39⁴/₁₀ kr. 5) Az intézet háza új felépítésére 24,484 ft. 34³/₁₀ kr. 6) A' takarékpénztárba visszafizetett 8000 ft. Ez idei kiadás a' naplókönyvbe jegyzett summával egyenlő tesz 36731 ft. 13⁷/₁₀ kr. 1841. dec. 31kén a' pénztárban maradt készpénz 2099 ft. 39²/₁₀ kr. Kiadások summája a' bevétellel egyenlő 133,352 ft. 56⁹/₁₀ kr. 's kamatra kölesön adott 20 darab arany. — Recapitulatio: A' fen kitétt tőkesumma 1841ben 94,522 ft 4 kr. Ebből visszafizetették 1841ben 4000 ft. marad 90,522 ft. 4 kr., ehez járul az 1841ben kölesön adott 500 ft., összesen 91,022 ft. 4 kr. Készpénz találtatik 1842kre 2099 ft 39²/₁₀ kr. Az egész összeg tesz 93,121 ft. 43²/₁₀ kr. és 20 darab aranyat. Miből azonban még a' takarékpénztárból kölesön hátralevő része (6000 ft.) visszafizetendő. G. ö. m. ö. r. y. Károly m. k. pénztárnok.

Ápril 21kén délután a' pesti belvárosi kisdédek nyilvános próbatéteket jeles és számos vendég, szülék és rokonok jelenlétében tarták. Leirhatlan az öröm, mellynek élvezésiben részesülénk, midőn kisdedeinket hazai nyelven föl-adott kérdésekre értelmesen felelni, különféle versezeteket kedvesen elénekelni, ugyanazokat helyesen szavalni 's párbeszélgetéseket tartani hallottunk. Valóban úgy látszott, mitha tündérek honában voltunk 's örömsugáros arczú kis szellemektől környezve, a' szép hangzásu magyarnyelvet mindannyi angyal ajkiról lezengeni hallottuk volna. — Szerencsés szülék! kiknek gyermekeik e' hazaszerte már elismert hasznos intézetben, a' drága időt hasznosan töltvén, egy fáradhatlan szorgalmu lelkes tanító vezérlése alatt élvezik szép ismeretek zsenge gyümölcsét. Szerfölött sajnó, hogy e' lelkes oktatót kisdedeinknek nélkülözniök kell; lelkes mondom, mert a' kisdedekkel vigyázatos bánásmód, azokat folyvásti é-lénkségben tartó 's még sem fárasztó tanítási tapintat, melly az érdemes oktató minden tettein nyilvánult, jellemzőleg tünt föl a' vendégközönség szemei előtt. Talán nincs hatalmunkban őt nekik megtartani; miért? a' rövid, 's egyszerű felelet igen eltalálható 's ez uraim, hanyagság és részvétlenség*). Próbátét után a' lelkes oktató bucsubeszéde végeztével, mellyben előadá az intézetnek mimó-

doni állását 's történetét, Gebhard József intézetbeli növendék a' kisdédek nevében bucsut von 's nemzeti szalagon függő ezüst emlékpénzzel jutalmazá a' lelkes oktatót; mellynek egyik lapján a' kisdédek a'ldó üdvözítő ábrázoltatik e' körirattal: „*Es megáldá őket*“ másikon pedig a' hálaemlék e' körirattal: „*Varga Péter urnak, a' pesti belvárosi kisdédek emlékül 1842.*“ Szivreható jelenet volt látni a' siránkozó kisdédek 's elszomorodott szívü szüleket könnyezve bucsút venni a' lelkes oktatótul. Végszavunk abban pontosul, hogy az itt dicséretesen viselt hivatalábani buzgalomtól újabb állomásán is ihletve lelkesülten folytassa az ügyet, mellyben a' közjóért szenvedni is már szerencséje volt 's remélheti, hogy kísérfje ezután is közhála 's méltánylás leend. G. K.

Pestmegeye f. május 2án rendkívüli közgyűlést tartott, mellyben nádor ő fens. levele felolvastatott, intő a' RRet, hogy a' husárszabás ellen nála is panasztott mézárosok panaszát figyelembe vegyék, mire a' kiküldött vizsgáló választmány jelentése, a' városi hatóságok felszólalásai 'stb. után a' hus fontja 12 krról 14re emeltetett 's egyszersmind a' hus jó méretésére ügyelő hivatal városilag 's megyeileg felálltatása iránt a' városi hatóság felszólíttatni határozott.

Löcsén ápril 23ikán. F. hó 19dik 's több következtelt napjain tartott Szepesmegyének évnegyedes közgyűlése. Az első nap ő cs. kir. felsége születésnapja ünnepelésének volt szentelve, egyébiránt pedig a' gyűlésen előfordult nevezetesebb és közérdeklő tárgyak imezek: 1) Az ismértes ugynevezett statutarius körlevélért ő felségéhez köszönő felírás intéztetik. 2) Bihar-megyének felszólítása a' papi tized eltörlesztése iránt, az országgyűlési utasítást készítendő választmánynak adatik ki, de olly világos meghagyással, hogy miután Szepesmegeye a' tized eltörlesztését nem pártolhatja, a' választmány csupán az ezen nézetet támogató okokat szedje mind rendbe, és csupán azon esetre, hogyha ez az országgyűlésen többséget nem nyerhetne, gondoskodjék előre a' papi tizedért eszközendő kárpótlás módjáról. 3) A' m. főispán válaszevele, mellyben megígéri, hogy a' folyó év nyári hónapjaiban tisztújítást fog tartani, választási rendszabály kidolgozására választmány küldetett ki. 4) Bereggye kívánsága, hogy a' magyar kath. szentegyház a' római papától függetlenné nyilváníttassék, itt vizshangra nem talált. 5) Abaujnak barátságos felszólítására, az ottan április 27dikén tartandó tisztválasztásra küldöttség nevezetett. 6) Alsó-Fejérmegyének levele, mellyben jelenti, hogy ő Erdélynek Magyarország-gali öszszakapcsoltatását ohajja ugyan, de úgy, hogy Magyarország addig a' részek viszszaapcsoltatásától álljon el, ez utóbbira nézve a' már hozott törvényektől elállani nem lehetvén, csupán tudomásul vétetett. 7) Zólyom levele, a' vegyes házasságoknak protestans papok általi megáldatása ügyében szinte pusztán tudomásul vétetett. 8) Zalamegyének levele, mellyben a' Gollner nevével viselő magyar ezred ezredesének a' magyar nemzetiséget sértő tettet adja elő, különös felírás által pártoltatni fog. 9) Hoszszu és élénk vita után, (elannyira, hogy a' dolog utóljára szavazásra került) 51 > 34. vokssal a' nm. hltanács megkéretni rendeltetett, hogy mezei rendőrségi tekintetből három új szolgabíró létesítését megengedni méltóztatassék. A' kisebbségben maradt fél azt vitatta, hogy a' szolgabírák számát szaporítani alköségtelen, 's így az adózó népet ez új teherlöl meg kell menteni. 10) Egy gazdasági egyesületnek, Görgey Arnold másodalispán elnöklete alatti keletkezése köztetszéssel fogadtatott. 11) Löcse sz. k. város ellen, melly a' vám dolgában ellene hozott terhelő ítéletnek végrehajtását tetteg (via facti) megakadályoztatta, hatalomkar (brachium) és a' vámbeli kihágások miatt közügyészi kereset rendeltetett. 12) Torna vármegye sérelme egy galicziái harminczados ellen, ki egy tornai utazót csupán azért, mert utlevele magyarul volt írva, visszautasított; ugy szinte: 13) Temesmegyének a' katonai hihágások dolgában ujlolag fölterjesztett sérelme, pártoltatást nyert. 14) Soprony és Tolna vármegyék egymással ellenkező kívánságai a' trieszti vasut dolgában; nemkülönb Soprony indítványa a' német vármegyülethezi kapcsoltatás iránt, az országgyűlési utasítást kidolgozandó választmányhoz utasított. 15) Az illető választmány jelentése következtében, a' nm. hltanácsnak a' tett kérdésre válaszoltatni fog, hogy a' külföldi vas és sodrony (drót) behozatalát megengedni még most nem tanácsos, mivel ez által a' hazai vashámorok, mint a' község olcsó égőszerét nélkülözök, tönkre jutnának. 16) Egy kebelbeli uradalom arról tett jelentésére, hogy a' Galicziába behozott új rendszer szerint, a' Magyarországon kelt okleveleknél vagy tisztí irományoknál is, ha azoknak teljes hitelü hivatalos hasznát Galicziában venni kell, megkívántatik az, hogy vagy eredetileg mindjárt bélyegzett papirosan (Stempelpapier) legyenek írva, vagy pedig Galicziában láttassanak el bélyeggel, minthogy pedig ez által alkotványunk sérelmével, Magyarország lakosai is közvetve bélyegdíj alá vettetnének, 's a' hivatalos ügyekben nagy hátramaradások történhetnének, e' sérelem megszüntetése végett ő felségéhez alá-zatos felírás fog intéztetni. Közli Fabriczy Sámuel.

M. Óvár, ápril 20kán. Mosonymegye f. hó 12kén kezdett 's 15én bevégeztet évnegyedes közgyűlésének közérdeklő tárgyai ezek valának: 1) Meghíusulván reményünk, hogy szeretett főispánunk, kit főbb hivatala közel 4 év óta

*) Szükség esetén bebizonyíthatjuk. G. K.

távol a testvérhonban tartóztat, bennünket e' gyűlésben jelenléttel szerencsésit, 's ertesülvén ő mlga hivatalos leveléből, miszerint jövő közgyűlésünk határrapjaul rendelt jul. 5ike előtt köztünk megjelenhetni reménye nincs, a' tisztelt főispán megkéretni határozatott, hogy Zichy Henrik gr. első alisp. k. táblai báróságra emeltetése által törvényszerű elnökségtől megfosztott megyénk állását, sőt a' tisztikarnak is sok helyettesítés által jobbadán megváltozott törvényszerű helyzetét tekintetbe véve a' kitűzött jul. 5kei gyűléskor egyszersmind a' tisztújítást megtartani, azonközben pedig a' tisztválasztás iránt rendelkezni méltóztassék. 2) A' nm. htanácsnak a' megyei hatóság iránti ismértetes intézvényére nézve, volt ugyan néhány, ki a' megye jogait sértvelátta, de a' többség általánosan a' levél első részetránk alkalmazhatónak nem vélvén örömmel fogadá ő fels. azon ígéretét, miszerint alkotványunkat kir. hatalmával fenntartani 's egyszersmind haladásunkat elősegélni kegyeskedendik, miért is ő fels.hez köszönő felírás szavaztatott. 3) A' megyei több rendű körlevelek érdekében Soprony a' bécs-trieszti vasut tárgyában, megyénket hasonlólag hasonlólag, pártoltatott is. Ugy Tornáé is a' magyar utelvelek iránt, de a' felírás főlőslegesnek ítéltetett; Zólyomé a' vegyes házasságok tárgyában és Szatmárnak önszületöttét megtagadó levele tudomásul vétetett, sőt még Zala ekkeseredése sem talált viszhangra, mintha egy illyr gúnydal nemzetünk böcsületét alapjában rendítette volna meg; Temes megye panasza a' katonai kicsapongás iránt pártoltatott, de a' záradék elhagyatott; továbbá Soprony felszólítása a' balparti vasut 's vámok megszüntetése és Tolna 's Fejérmegyéké az erdélyi unio tárgyában, országgyűlési választmányra bízott. Szönyegre került ezek után Zala, Bihar 's Pozsonymegyék felszólításai rendén a' vontatók ügye, melyeket, mint az adózó népre fölötte terheseket, eltörteni ohajjták ugyan a' RR. a' felsőbb rendeleteken 's régi szokáson alapuló ügyet mindazáltal, nehogy a' törvényhozást megelőzzék, elegendőnek látták a' népen jelenleg azon határozat által segíteni, miszerint ezentul a' hivatalbeli fogatokért egy állomás után 1, a' hivatalon-külviekért pedig 2 pft fog fizettetni, 's a' kényszerített előfogatok megszüntetése iránt indítványtétel országgyűlési utasításul jegyezteték föl. 4) A' nm. htanácstól mult gyűlésünk feliratára egy felszázad katonaság ide szállítottása iránt tagadó válasz érkezvén, némellyek a' katonaságot csak azon föltét mellett akarák elfogadni, ha ellátásáról a' kincst. maga gondoskodnék, de a' többség úgy akarta, hogy ez iránt ő fels. felírásban kérjük meg. A' katonai szállások elrendezését parancsoló hirtartósági intézvényre, mely fölterjesztett panaszok következtében bocsátatték ki, a' panaszok alaptalanságát fölvilágosító válasz rendeltetett, egyszersmind annak megiratása, mikép e' megye Rdei a' katonai szállások elrendezése iránt őket illető helyhatósági jogaik gyakorlatában továbbá is nagyobbra becsüldendik az adózóknak a' hadi szolgálatokkal megegyeztethető könnyebbségét némelly katonai tisztek egyedi kényelménél. 5) Egy sopronymegyei születésű, de itt növekedett, ideiglen azonban Bruck városban tartózkodó hazánkba az ausztriai katonai összeírásba foglaltatván, a' sérelemtevő törvényhatóság illető ker. kapitányság által rendre igazítottatni rendeltetett, a' kérdéses egyednek pedig meghagyatott, hogy a' besoroztatásnál ne jelenjék meg. 6) A' m. óvári uradalom az adóarány kiigazítását sürgetvén, ez a' megkivántató adatok hiánya 's a' költségek kiméltetése tekintetéből nem rendeltetett meg, hanem az adókievetés iránt az országgyűlési választmány javaslatadásra kéretett. 7) Főadószedőink 3 évről (!) számolván, az elnök-alispán indítványára elhatározatott, hogy a' htanács helybenhagyása után a' három adószedő az állítólag kezelésük alá nem tartozó pénztárakkali bajlódásaikért a' parendorf pénztárból évenként 80, összesen tehát 240 pftot kapjon. M. Gy. — Mint-hogy ezen tudósításból nem tudhatni: mi a' parendorf pénztár? szükségesnek látjuk azt felvilágosítani. „A' mosonymegyei adózó nép a' bécsi vonalban első parendorf ut elkészítésére 's jó karban tartására köteleztetvén, az illetőleg felállított vám használatára adótlókévé tétetett; később feltűnven ennek aránylagos csekélyisége, az nyilvános árverés után a' legszembeütőbb sikerrel magasbra rugtatott 's végre 66 ezer pftért örökösen eladatott olly intézkedéssel, hogy a' tőke kamatjának egy része a' tőke örögzítésére 's más része az adózási terhek könnyebbitésére fordítassék. Méltányos volt a' megye e' végzetében a' jobbágyok sorsa és igazai iránt. Azonban a' másod feles rész többször eltéveszté rendeltetését t. i. e' rész nem az adózás terhei megkönnyítésére, hanem más, ezen czéllal még csak kellő összefüggésben sem álló díjazásokra 's a' t. fordítottat.“ Ezt a' p. hirlap levelezője, is így világosítja föl.

(Erdélyi országgyűlés.) Az apr. 5dikei országos ülésben a' jegyzőkönyv hitelesítése után Vizakna követe előterjeszté: hogy küldőji kiváltságaiktól és szabad sókereskedésüktől teltleg el vannak rekesztve, azért e' sérelmet is orvoslás-kérelg a' sőt tárgybéli feliratban megemlíttetni kéré. A' KK és RR e' sérelem tárgyalását a' rendszeres biztossághoz utasíták. Ezután a' nm. elnök jelenté, hogy Segesvárszéki eddigi követe Müller Károly pályájáról lelépven, helyébe Fronius Mihály választatott 's bizatéklevelét bemutatta. Továbbá Károly-Fejérvár volt követei családi és gazdasági ügyeik miatt követségükről lemondván, helyökbe Kunczelmann Ferencz és Kovács Lajos választattak 's megbízó-leveleket beadták. Végre a' kir. főkörmány már kihirdetett sz. kir. város Szamosujvárat az országgyűlésre képviselői általi megjelenésre meghíván, választott követei főbíró Novák Márton 's főjegyző Jakab Adeodát megbízatási levelöket beadták. A' RR „éljen“ nel fogadták. Szamosujvár követei az erzsébetvárosi követe példájára az egyesületi hitet letették. Miután előbb Jakab Adeodát ajánlá magát 's küldöit a' KK és RR rokonságába, igérvén, hogy a' magyar nemzetiséget soha nem gátolni, hanem előmozdítani 's a' nemes lelkű magyar nemzetnek, mely őket, eddigi hontalan vándorokat, nemcsak vendégszeretőleg keblébe fogadta, hanem jogai legszentebkét, a' törvényhozást, is velök megosztották, érdekével összszelvadni törekvöndek. Lelkes beszédét többszörös „éljen“ szakasztá félben. Utána hasonló szellemben felelt követtársa, mit a' RR szinte „éljen“ ezve fogadtak. Továbbá országgyűlési helyök hozatván kérdésbe, határozatáit lón, hogy mivel az 1791: 61 t. cz. ben nyilván ki van fejezve, hogy Szamosujvár és Erzsébetváros követei mindjárt Károly-Fejérvár után ül-

jenek, a' két város közül pedig Szamosujvár mindig elől említtetik, azért mindjárt Károly-Fejérvár után és Erzsébetváros előtt legyen Szamosujvár követeinek helye. A' szamosujvári követe által letett hitforma latin nyelven levén szerkesztve, indítványba hozaték magyarrá fordítottása. A' RR tanácskozási rendszerök nyomán e' fontos indítványt előleges tanácskozásra utasíták. Ezek végeztével megállapítottat a' határszéli egyenetlenség tárgyában szerkesztett felirat 's törvénycikk-javaslat 's átküldetett követség útján a' kir. főkörmányhoz. — Az elnök felszólítására jelentették a' KK és RR., hogy a' napi rendre tűzött adó tárgyában előleges tanácskozásaikat még be nem végezték, hanem a' főkörmányzó beiktatása iránt érkezettel már készek, mely tanácskozás alá vétetvén, határozatá lett a' nélkül, hogy e' tárgyban többé felírjanak, a' jegyzőkönyvben kifejezni, hogy a' kir. adománylevelél vizsgálatába azon uton, melyet az országos elnök mult ülésben tett 's nyilatkozatában kijelentett, nem bocsátkoznak, hanem ha benne valami törvényellenes leend, azt érvénytelennek nyilatkoztatják azon értelemben, mint azt a' kir. táblai elnök adománylevelére vonatkozólag már kimondották. A' hitformára nézve pedig ragaszkodnak a' n. gr. Kornis János által letett 's az 1837diki irománykönyvben létező szerkezethez. Az april 11kei országos ülésben ritka jelenete mutatkozék az egyértelműségnek. Tárgya a' tanácskozásnak az adó iránti országos sérelem vala. Az 1837ki fölterjesztés elvei mellett csupán Kolozs megye követe nyilatkozék egyenes utasításánál fogva, a' többiek e' módszert kielégítőnek nem tarták, mert a' pusztá fölterjesztés teltleg sikertelenül bizonyosult; ellenben a' kor irányai, a' kérdés-felvése változának, a' földesúri viszonyok rendezése, urbér-kidolgozás korszerűségé vált 's ezek az adó ügyének előleges elintézését mulasztathatanná teszik. Elhatározzák azért, hogy „az e' tárgybani k. k. leirat adassék által a' rendszeres biztosságnak, mely három hét alatt tervet készitend, miként lehessen az adó időrül-időrei való meghatározása jogának gyakorlatába még ezen országgyűlésen sikeres lépést tenni.“ E' naptól kezdve az országgyűlés által kinevezett rendszeres biztosság teljes-számú gyűlekezete a' főkörmányzó elnökle alatt a' „tiszválasztási törvényjavaslat“ kidolgozásával foglalkozik, mi néhány nap mulva országos tanácskozás alá kerülend. E. H.

(Beregszászi egyházmegyei gyűlés.) Magányos dolga im tételő elején Beregszász városába hívanak, örültem szerencsémén, hogy némelly óráimat a' beregi reform. egyházmegyei azon hó 8 's több napján, a' ns megye teremében tartatott úgy nevezett, papi helyosztó gyűlésen tölthettem. Számosan jelentek itt meg valláskülönbőség nélkül, úgy hogy illy népesség e' megyei közgyűlésen sem mindig látható. Rövid imával nyitá meg a' t. cz. esperes a' gyűlést: ezután olvastattak azon tudósítások, melyeket a' papitanácsbírák, az ekklesiák évenkénti látogatások alkalmikor az ekklesiák lelkeszei viszonyiról, mind kettőnek mihen- és hogylétéről tenni szoktak. E' nyilványosság századában nem illenék az egyházi férfiak közgyűlési rendelkezéseiknek csak jegyzőkönyvekben zárva maradni, méltányos, hogy az olvasó közönség is vethessen azokra egy két pillanatot. A' csekélyebb jelentésűeket elmellőzvé, csakhamar a' gyűlés kezdetével a' gúti ekklesiának papja ellen, már a' mult évi gyűlésre is beadott vádjai most ismét megújítottak, uri, és közrendű küldöttei az említett ekklesiának papi hanyagság, hivatalbeli hűtlenség 's több eféle miatt vádolván papjokat, a' legnagyobb elégtelenséget mutatták már két év alatt iránta jelentvén, miszerint annyira fel van minden hallgató papjok ellen ingerülve, hogy szájából többé semmi igé üdvösen nem hallhatnának. Akármint legyen a' dolog, de ha csakugyan nem szenvedhetik többé papjokat, ha csakugyan igaz, hogy azon ekklesiában többé a' gyűlött lelkész épületesen nem taníthat, bizony az egyházi kormányzék, Isten és ember előtt meg nem állhat, hogy olly több izben engesztelhetetlenek nyilvánított gyűlölség ellenében nem szabadtá meg az ekklesiát olly igen gyűlött papjától; mert mit tesz hát a' lelkész, ha a' lélek és szív körül épületesen nem munkálhat, hogy munkálhat pedig, ha elveszté a' kedves bizodalom, a' tisztelet, a' szeretettel teljes vonzódás a' hallgatók szívéből papja iránt? predikál ugyan ő, de mint a' németeknél egykor az új iskolai Dunschtusoknak nevezett predikátorok, úgy kipredikálja hallgatóit a' templomból, hogy végre alig lesz, kinek predikálnia. Azonban lássuk minő egyház kormányzék követekezettessé van itt. A' csarodai ekklesiának hatalmas követe B. G. az eddigi lelkésznek halálával megürült ekklesiába más lelkészt választandó bejő a' gyűlésre, kiszemeli papja mellett küzdeni's miután már más indítóokából kifogyott annak családivisonyt is felhozva, megtudtuk, honnan fű a' szél, hittük a' mit azelőtt is okoknál fogva gyanítottunk, hogy a' papi családért kell maga a' pap is, nem önmagáért. Reszkess Pál, te hatalmas apostola a' kereszttyénségnek, mert paranosolatod ellenére 1 Kor. 14. 34. 35. maholnap bejönnek, vagy is inkább bejövöndek szent szolgálatodba, ha nem mindenő is, legalább a' papnok; de kitudja, bírnak é ők a' papi hivatalra olly igen megkivántató békétüréssel, holott látánk itt férfú érős vállakat is, a' türelmetlenség verthe alatt is már ingadozókat, megnyeré hát B. G. követ kívánt papját, sok érdemest, oda méltóbbakat elmellőzve, 's így a' csarodai ekklesiának megvizsgáltatott ohajtott papjával, azzal kinek szájából örömmel hallja az igé; a' gúti ekklesiában pedig továbbra is átok gyanánt, mint ők mondják, meghagyatott szenvedhetetlen papja. Következettessé ez egyházi tanácsbírák uraimék? megengedi e' ezt a' természetes, az osztó igazság? a' gondjok alatt levő egyházi személyeknek, ekklesiának az igazság 's törvény értelmében való szükséges ótalmozása, mire esküjököt tették Isten 's emberek előtt? Uraim! ne gyűjtöük a' napot Goezbe, hadd világoljon mindenfelé, az igazságot ne csak egynek, hanem mindennek szolgáltassuk ki. A' Csarodára rendelt lelkész helyét ismét más kettő igényelte magának, nézzük itt is, mint fejlik ki az igazság. T moni gunnyal ülteté le egyik papi ülnök kegyence ellen magát védő, kisebb rendű papfársát; 's az úgy nevezett vocatiót sem nyert félnek győzelmet nyert a' minden gyűlésen változható papi törvények ellen gyűjtött sereg; a' szolgálatokat tett, ugyan azért pártokat nem keresettnek 's meghívottak ellenébe. Uraim! a' szeretet meleg ihletével osszák az igazságot, nem a' méltatlan elnyomatás kedvetlen érzetében; azért hogy a' főbbeknek alattvalóik vagynak, nagysága entheszében ne nyomja el a' kisebbet, máskint, hanem csak argumentumokkal, azon legyenek hogy ha vannak törvények, szentek sértethetetlenek legyenek, vagy vallják meg részükről is, a' mi már el van mondva, hogy a' protestantismus a' reformatio óta nem haladott. Ugy van, a' papi ekklesiái igazgatás törvényeken nem áll. Canonai minden pontjaikban megrontatvák, erőtlenekek, tekintet, földi hatalom szerfölött uraltatik a' világi részről, a' sógorság, vérség, 's több eféle kötelék a' papi részről keményen állnak, mint egy lelkes világi ülnöktől is hallottuk, az évenkénti egyházi látogatások rosszul mennek, néhol tesznek hozzá, másüt elvesznek belöle, ott is titkolóznak, hol nyilatkozni kellene, itt ott borúra, nem derüre törnek, törvényeket hoznak most, más gyűlésen megrontják, a' nagyobbak átszaggatják. Derülj hamarabb ohajtott napja a' protestans egyházi lapoknak, hisz szük hogy epochát teremtesz hijányos egyházi szerkezetünkben. Vége levén az egyházi személyek elrendezésének, a' gyűlés folytatattott majdan az eddigi rendelkezési hitelesítése következett; azután egy küldöttség neveztetett, egy világi rendű egyházi tanácsbírára való titkos szavazatok fölbotására, mely meglevén a' sza-

vazatok többsége szerint ágostai vallású Freiseisen Dániel ur választott meg ref. egyházi tanácsbírónak egyszeri szavazásra. Az ohajtott unio eszméjétől lelkesülve, értik Bereg protestans ekklezsiái az idő szellemét, örömmézzel telvék, hogy a két rokon felekezet egymáshoz közeledésének ezen választás által is némi nyilvános jeleit a haza előtt fölmutatni szerencsések. Fölvétetett még az egyházi elaggott személyek, özvegyek, s árvák számára ez előtt néhány évvel alapított egyházi takarékpénztár állapotja a tiszántúli superintendencia, ezen egyházmegyéhez intézett felszólítására, hogy az általa indítványozott minden egyházi megyére kiható superintendialis takarékpénztárhoz ez is járulna, nyilvánítá hogy továbbra is maga kívánja fenntartani, már ezideig is szép tőkájü özvegyárvai pénztárát, ennek ezélszerűbb, igazságosabb kezelésére mindazáltal nénelly lelkesb lelkészek indítványozására, böles intézkedések tétettek. Még több dologis tárgyalatott, de unatni nem akarok 's reményünknek, hogy Bereg reform. egyház-rendei haladni javitni törekednek, teljesedést ohajtunk. Ké p e s.

Baranya, Szabad Szentkirály april 5kén. Minden az idő változékonysága alá van vetve, csak a magas erény 's emberiséget méltányolni tudó nagy lélek tarthatja fen a boldogítandó utódok keblében a hálaszülte emléket. Illy emlék emelkedék mai nap keblünkben, midőn nm. nagykeri Scitovszky János megyés püspökünket keblünkben tisztelhetük. Ugyanis hódolva tisztelt főpásztorunk nem gondolván az idő mostohaságával, egészsége kockáztatása mellett több plebániában iskolai próbatéteken megjelenvén, illy czélből hozzánk is, kiknek iskolánk számára 1841. aug. 20án ezer fr. alapítványt tett, eljőve. Láttuk itt a kegyes főpásztort nem hallgatóképen 's méltányolást vagy ellenkezőt kijelentőleg, hanem mint buzgó tanítót, ki minden egyes gyermeket, noha ezek száma 140re megyen, az olvasás, keresztyéntudomány, földleírás, hazai történetek és számvetésből kikérdezni, példákat feladni sa't. láttunk szüléket örömkönnel szemekiben, kik apró gyermekeiket először hallák az egész számos nemes lakosság előtt bátran tanulmányaikat előadni, láttuk a' kisdedeket, miként tódulának vetélkedve a' főpásztor elibe minden félelem nélkül az elsőbbségi felelősség juthatására, láttuk a' főpásztort atyai kegygyel lebocsátkozva hiveihez, illy örömi érzetében nem lehet föl nem sohajtanunk: engedje a' mindenható, hogy hazánk-nak több illy főpásztora szülessék, nem lenne ok ekkor a' népnevelési tárgyat szóba hozni. Próbátétek után következék az osztályozat felolvasása 's mintegy 60 jelesnek ő nmsga bőkezűségéből kalapok, sapkák, öltönyök, kezkenők, képek s egyebekkel megjutalmaztatása s tanulásra mindinkább ösztönöztetése. Ezek után ő excja a' szüléket gyermekeiknek iskolába küldésére, a' tanulókat szorgalmas tanulásra, a' tanítót békétülésre 's pontosságra intvén, fölünk elbuesuzott, noha örömmel szemléltük volna tovább is körünkben; tudván azonban, hogy több czerk javára is fordították főpásztori gondjai, azért kebleink-ből azon buzgó ohajtás kelt: vezérelje a' mindenható minden léptein szerencsésen hazánk javára 's az emberiség boldogítására; 's habár emléke kebleinkben felejthetlenné edződött is, ezeket mindazáltal legmélyebb hálánk 's tiszteletünk je-lélül köztudomásra hozni tartozánk. Szabad szentkirályi nemesség tanácsa.

Ipar- 's tözsérügy. A' sz györgyi debreczeni vásár, miut röviden említök, egyike volt a' legsilányabbaknak minden tekintetben. Az országszerte uralkodó pénzsükséget 's rosz utakat mondják főokának. A' szekérbér egy mázsától, mi eddig szinte hallatlan volt, Pestről Debreczenig 10 vft is volt, 's a' gyár- és kézműnek semmi vagy igenigen csekély kelete. Egy részben a' rosz utak miatt igen kevés hazai termék szállítottatott e' vásárra. Hamuzsír, a' máskori 5—6 ezer mázsányi mennyiséghez képest, alig volt 200 mázsa 's 8 fr. 45 kr. — 9 fr. 30 kr. pengőn kelt, timsó 6 fr. 48 kr. — 7 ftig; sziksó: 9 — 10 fr; mosatlan hulladékgyapju élő magyar juhról 's birkáról 19—22 fr.; gubacs kőble: 10 for. 15 kr. — 10 30 fr. kr.; fagygyú mázsája: 12 fr. 48 kr. — 13 fr.; rövid lősző-ré 27 fr. 30 kr. — 28 fr.; hoszszúé: 50 — 52 fr.; egy nyiretű birkabőr párja: 1 fr. 48 kr. — 2 fr. 15 kr.; kétnyiretűé: 1 fr. 48 kr. — 1 fr. 24 kr.; lőbőr: 3 fr. 12 kr. — 4 fr. 24 kr.; tehénbőr: 8 fr. 48 kr. — 9 fr. 36 kr.; ökörbőr: 13 — 14 forint mind pengőben érte. — Györött léhulni kezd az élet ára, ha azonban sokáig elmarad az esés, aligha nem szökkenend föl újra. A' szorgalmi vállalatok részvényei beese magasulni kezd a' bécsi tözsércsarnokon, mert april 27kén a' bécsyőri vasutó 88 1/2 re szökkenett 's az Eszterházy sorskötelezvényé 48 1/2 re.

(Aradmegyei csatorna bevégezte) A' Fehér-Körös folyónak mostani rendezett állapotjokor t. Aradmegyében a' butyini és kőkarrói határszélitől a' malom csatornai vizosztóig, vagy is 900 öl távozatra 6 lábnyi a' kis vizszineset, azaz: 100 öltre 8 hüvelyk; a' vizosztótól a' borosjenői megyei hídig 17,300 öltre 96 lábnyi, azaz: minden 100 öltre 6 1/2 hüvelyk; a' borosjenői híd-től Gyula-Varsánd alatt a' malomcsatorna vize öszszefolyásaig a' Körössel avvagy 31,700 öl távozat-ra kis vizszineset 65 láb, azaz minden 100 öltre 2 1/2 hüvelyk. Innen világos, hogy a' butyini vizosztótól Boros-Jenőig tart a' hegyek-közti nagyobb eset, és ebből nyolcz malom Boros-Jenőig megemészt — fölösleg adva — 78 láb 6 hüv. eset-t 's így levitetik az alsó vidékre és felosztatik 17 láb 6 hüv. eset. Ha ezen csatorna folytatott volna t. Békésmegyében; oda vitethetendett még 12 láb és 6 hüvelyk eset, öszszesen a' lapályvidékre öt ölnyi eset. Ha a' vizosztó még beljebb a' hegyek közé építettet volna, még több vízeselet leheté lehozni, de a' jelen czélra nem kívántatott több viz-eset és a' költségi gazdálkodásra is kellő tekintet volt. Így ne féljünk azoktól, kik azzal ijesztgetnek, hogy lapályinkon ártatlan vizerejü gépeinkhez kívántató vízeseletre számot nem tarthatnánk. A' hegyekből vizszineset levitele és a' lapálybani felosztása problémáját az aradi malomcsatorna megfejtteté tökéletesen. Ez gyökeres javítás vizi technikánkban, mellyre nézve különös jellemét földünk felületének szükséges jól felfogni, hogy lapályinkban a' veszedelmes vizgátlásokra ne szoruljunk és mégis olesó erejü vizi gépeket alkothassunk, de regula mindenek előtt értetik, a' közönségnek maga gabnája örletésére házi használat végett is, aztán kereskedésre gőz-erővel is dolgozván, a' hol t. i. vizerő nem elegendő. Lapályinkban a' tüzelő-szer-olly drága, hogy a' nép már is trágyával tüzel, mi terem így később szántó-földjében? inség, éhenhalás! Nemcsak hogy tüzeléssel fogyasztja a' trágyát, sőt éghető és trágya-szerekkel keríti udvarát, földi épületeit is (Cennek elkerülésére alkalmat teremteni, dicső feladat; itt a' tiltás nem használ), mi által nyomorusága és bizonytalan sorsa helységinknek legmagasb fokát érte; mivel ha szárazság és erős szélkor valamelyikben tűz támad, szabadíthatatlanul minden

a' szélmentiben földig ég, pedig gyakori az eset, melly ismét drágítja a' tüze-lési és építési szereket. Ezeket tehát kiméljük, a' hol csak lehet, vizerőt hasz-nálva hazai gépekre a' drága anyagu tüzi erő helyett. A' kaposvizi szabályzatnál még 1820ban terveztem 17 malomra csatornát, mellynek vizosztója kész, és a' két első malom azon öröl. Az egész terv kivitelére reászorult. Tolna és So-mogymegye, ha a' siói három malom megszünik. A' vízvezetékeket törvényink régóta sürgetik, kiváltkép az 1723ki 122 törvényezikk, melly igyszól: „Hajó-zható folyóvizek is különféle csatornák és árkok által az ország több részeire eresztessenek a' kereskedés könnyebbitése végett.“ Malomcsatorna hajózható is lehet és vize kereskedésre is dolgozhatik. Ezen száz tizennyolcz éves törvény lelkét ma is holt betű födi. Pestről Tiszánkhoz, Debreczenbe, Arad-, Szabad-ka-, Temesvárra és tovább mai napig hajdankori barbár karavanizmus szerint kell utaznunk, azaz, ut, bátorság, kéjelem nélkül; pedig oda mindenüvé ha-józható csatorna 's ez által kövecselte ut könnyen vezethető. Szeretjük polgári alkotványunkat az angoléhoz hasonlítani. Külsejök némelyekben hasonló ugyan, de még mostan nem életük. Láthatni John Russell „The history of the english Governement and Constitution“ munkájából. Nálunk a' nemzetnek még iparéle-te nincs, ez az angolnál a' föld gömbjén legvirágzóbb. Az ipar nagyszerűsége-t mutatja, hogy Londonban és környékén 240 építő mérnök (Civil Engineer) dolgozik *); nálunk még most építésből tíz sem birna megélni. Minden alkotványnak csak „hazafiság és erényes nemzetiség“ ad életet. „Vanae sine moribus leges. Horác sz.“ Az angol csatornázati első törvény 1755ben kelt és így 32 évvel utóbb a' miénknél, 's hol vagyunk az angolhoz képest ez iparban? A' mi dolgozó erőnk mindig kész volt, midőn az angolnál a' pénz is hiányzott annyira, hogy Bridgewater hg személye és háza évenkinti tartását, négy ezer pgő fra volt kénytelen szoritni ama' törvénytől kezdve, míg élt, azaz: tizen-négy évig, hogy az első angol csatornát végrehajthassa, ezen csudaemléket, melly alkotója dicsőségét Anglia gazdagságával 's boldogságával egyesítette. Bridgewater-t a' technikában Brindley vezette, egy született mély ítéletű, iskolá-ban nem tanult, molnárból lett vízmérnök. **) Ha illyen hozzánk jött vagy nálunk találkozott volna akkor, midőn fömélt. idősb Eszterházy Miklós hg Eszter-házát 1780 év körül építette, 's e' végett a' Fertő-tavat és Hanság-mocsárt kiszárítani törekedett (különben mindenki tudhatta, hogy sárbüz-tanya, szunyog-és bagolyfészek leend, a' mint lett is azon magyar paradicsomból, Cmint Vá-lyi András nevezi) 's midőn nagymélt. Károlyi Antal gr. az ecsedi lápot 1778 dik évtől kezdve lecsapolni ügyekezett. Ezen erőteljes akaratu és hatalmas két hazafi a' magyar hydrotechniát oda vitte volna, hogy most az angolokkal ver-senyeznénk, azokéinál áldásosb vizeink használatában. Ha csak tíz évig is nem léssen a' lent nevezett huszonegy megyének malomcsatornája, hetvennyolcz millió napszám veszend el. Mennyi hasznost és díszet lehetne illy, eddig el-pazérlott, erő által eszközölni a' hazában, 's győzni elszánt akarattal! Az erő most is készen várja a' közhasznu munkát, mellynek nem százados emlegetése, hanem értelmes siető cselekvés bizonyít való haladást, hazafiságot és emberis-éget. T. Aradmegye önön hatóságával hozott létre olly vizszabályzatot, melly negyvenkét határt (pusztákkal együtt) szabadít meg az árviztől, és alkot-tott olly intézetet, melly szinte az emberiségnek szolgál, mivel évenkint há-romszáz hetvenkét ezer napszámot (lehuzván az örlési időhatodrészt) ajándé-koz a' népnek, és az építési hét év alatt évenkint forgatott keblében százezer pengő forintot, melly öszszeg ezen intézet nélkül aligha maradt volna a' me-gyében, de még nagy részint a' hazában sem, a' dolog helyzete szerint, most eddig áldatik a' megye leginkább a' szegényebb néposztálytól úgy, hogy több helyen az oláh nép ájtatos papvezette-ünnepeilyel ment a' malomcsatornához hálát adni az Istennek, imádkozni a' t. megyeért és földesurakért az örlési jótétemény élvezése miatt. Duna-Földváron mart. 31kén 1842. Beszédes József körösi igazg. vízmérnök.

Délamerika.

(Rosas évi üzenete a' törvényhozáshoz.) Rosas buenos-ayresi elnök évi üzenetében a' törvényhozó testülethez kifejezi kívánatát: a' külnmetekkel bé-kében élni, mindazáltal félreveti mégis Anglia és Francziaország közbenjárását a' Buenos-Ayres és Banda-Oriental közti kereskedésre nézve. Legnevezet-séb azonban az üzenetben Rosas tábornok formaszertinti lemondása az elnök-ségről. — Montevideóban elégületlenek valának Coe parancsnok engedékeny-ségével, miszerint ez az utolsó buenos-ayresi ütközetben Brown hadvezért nem fogatá el. —

Spanyolország.

(Részletek a' madridi zavargásról. Intézkedés a' rabszolga-kereskedés el-len. Elegy.) April 13ikán tökéletesen helyre állott már a' nyugalom Madrid-ban; a' esendzavarók közül 14 kolompost fogtak el. A' napszamosak t. i. 5 real helyett hatot követeltek 's ebből származott az egész zavargás, ámbár igen meg-lehet, hogy a' titkos társulatok is szították egy kissé a' tüzet. — Don Fran-cisco infanst ünnepies tisztelgésekkel szándék Madridban elfogadni, 's Espar-tero fényes lakomával készült őt megörvendeztetni. — Andaluziában olly nagy az inség, hogy valamennyi szentegyházban nyilvános imádkozás határozat-tott a' baj elhárításáért. — A' havannai hatóság igen kemény rendszabá-lyokkal törekszik a' rabszolga-kereskedést elnyomni; minden ültetvényt el-koboztat a' kormány, mellyen a' tilalmazó rendelvény kihirdettetése után vásá-roltatott rabszolgára talál. Mindazok, kik ellen rabszolgákali kereskedés bi-zonyítatik be, 10 évi kényszerített munkára ítéltetnek. — A' baszk tartomá-nyokban igen kedvező szellem uralkodik most a' francziák iránt, mit nem igen jó szemmel lát Anglia, miután a' spanyol-franczia szorosabb szövetség nem igen

*) Transactions of Civil Engineers, Lond. 1836.

**) Bridgewater diverted all his resources in this Channel, and to enlarge his means for the undertaking he limited his personal expenses to £ 400 a year. Andit (Canal) is a stupendous monument, whereby his memory is associated with the wealth, and prosperity of England. The works were projected by the celebrated engineer John Brindley, and executed under his direction, and constitute a last-ing memorial of his genius and skill. — American Conv. Lexicon Philadelphia 1830 Canals of great Britain cikkben.

lehet inyére, mivel Spanyolország kedvező fekvése 's igen könnyen szaporítható hajóhada minden esetre nyugtalaníthatja az angol nemzetet. Innen magyarázhatni meg Spanyolország villongását Romával; az angolok ugyanis azt hitték, hogy e' meghasonlás majd tökéletes szakadással fog változni, mely esetben Spanyolország talán inkább fogna hajlani Angliához. Ezuttal mindazáltal nem igen sikerült a' számítás, mert a' vallástárgyi villongások rövid idő alatt véget fogtak érni. — A' madridi tőzséresarnokban némi örvendetes élénkség kezd uralkodni; a' kormány azonban mind e' mellett is legnagyobb szükséggel küzd, ámbár sok helyen már a' folyó évi adót is egészen lefizették. — A' tervezett kereskedési egyezkedés Angliával nagy elégtelenséget szüle Cataloniában 's a' föllengősdiak egyik tartományi lapja igen hevesül nyilatkozott ellene, erőszakos ellenszegüléssel fenyegetvén a' kormányt, ha a' kérdéses szerződés csakugyan létre jöne. —

(Don Francisco infans Madridban.) April 15kén este don Francisco de Paula infans csakugyan Madridba érkezett; a' tartomány határin Seoane főkapitány és Escalante polg. hatósági elnök fogadák őt. A' Correo Nacional szerint Espartero és az infans tézgetik egymást, mit azonban a' félhivatalos Patriota költeménynek nyilvánít. —

Anglia.

(Parlamentüli ülések. A' ministerek folyvást nagy többséggel győznek. Hume ismét az alsóházban. Elegy.) London, april 21kén: „A' parlamenti vitázatok igen érdektelenek most, mert a' gabonatorvény 's jövedelemadó ellen és mellett minden ok annyira ki van már merítve, hogy ismétléseknél nem is hallhatni egyebet. April 18ikán a' felsőházban Stanhope l. és Buckingham hg az angol földművelők érdekében indítványozák félrevetetni a' tervezett új gabonatorvényt, de 119 szóval 7 ellen megbuktak, Brougham pedig egészen fölszabaddittantni ohajtá a' gabona-behozást, de indítványa 109 szóval 6 ellen szinte elmellőzetett. Ugyanazon este az alsóházban Russell indítványa a' jövedelemadó ellen 285 szóval 188 ellenében szinte félre vetetett. April 19ikén Melbourne a' fokozatos gabonavám helyett állandót indítványozott; de a' miniszter-ség ismét igen tulnyomó többséggel győzött. — A' takarékos szellemű Hume ismét helyet nyert az alsóházban; a' montrosei község minden ellenzés nélkül válaszván őt meg képviselőjeül. — A' Londonban tartózkodó görögök april 13ikán évnapiját ünneplik a' görög forradalom kiütésének. Az ünnepélyt vig lakoma fejező be, mellyen jelentélyes áldomások üritettek az elhunyt görög hősek, népnevelés, sajtószabadság 's a' t. tiszteletére. — Brunnel, kitűnő mérnök 's a' londoni Tunnel építője a' sardiniai király által tervkészítésre szólított föl az ott építendő vasutak elrendezése iránt. —

Franciaország.

(Cormenin legújabb röpirata. Moncey és Clauzel tábornagyok. Elegy.) Paris, apr. 22. „Központosításról (centralisation) szóló röpiratának 2. kiadásához külön értekezést csatolt Cormenin a' vasutakról, hol melleleg a' követkamrai tagokat is kiméletlen igazsággal ostromozgatja. A' vasutakra nézve többi közt ezt jegyzi meg: „Éjszak, dél, kelet vagy nyugat felé, jobbra é vagy pedig balra, egyszerre vagy részenként fognak a' vasutaink építtetni? katonai, közlekedési vagy kereskedési vonalokká é képeztetni? Minden érdek futkos, eviczkel és ragado-

mány után kapkod. De hát az ország érdeke, igen igen, hát az ország érdeke? Nem fog é a' kormány katonaságot, hírnököket 's a' t. küldözni a' vasutakon? Hát postákat és hadiszereket? Szabad é a' kormánynak a' megyék földjét, a' folyamok partjait örökös vagy száz éves bérbe adnia? 'S nem olly közlekedési eszközök é a' vasutak, mint a' kir. országutak? Csak a' katonai vonalokat akarják a' kormánynak átengedni. Mit jelent ez? Nem minden vonal katonai vonal é egyszermind? Nem vezet é valamennyi Parisba? És csakugyan örökké fog é ezen otromba öldöklési rendszer tartani, mit háborúnak szokás nevezni? Hogyan! Európa valamennyi magát műveltnek kürtölő nemzete örökké arra fogja é ifjuságát, eszét és aranyát fordítani, hogy aranyzott rézből készült páncélban páváskodjék, álgyuit és puskáit csöpüvel 's löporral töltsé meg és egymás fejét con amore öszsze visszazuzza, a' nélkül hogy tudná: mi okból? Igaz bizony! azért kell vasutakon villámgyorsan egymás ellen röpülniök, hogy egyetlen órárt se szalaszszanak el a' gyilkolásra nézve! Az önző és megvesztegetetni ohajtó követeket így leczkéli: „A' követek keveset bibelődnek a' kormány-nyal a' szószéken, de annál többet tőzsérkednek a' miniszterekkel az ügyszobában. Felelős tanácsosok, ragadjatok kezeitekbe ostort és üzzétek ki e' szózat-otásokat! A' követek — a' szélső baloldaliakra nézve sem tesztek kivételt — helyzeti szellem által hagyják magokat megfojtatni. Ez pedig ugyancsak rossz szellem ám! Az éjszaki követek mind a' czukorrépa mellett szavaztak, a' part-vidékiek pedig a' nádezkutort pártolták. És ez könyörületre indita engem. Egyik megye 5 6 milliót ajánl vasutakra, de bezzeg elemi oktatásra vagy szegényeik jó-megye 5 6 milliót ajánl vasutakra, de bezzeg elemi oktatásra vagy szegényeik jó-zan pártolására 50 ezer frankot sem csikarhat ki tőlük az ember. Van é követ, ki á-ruba nem bocsátja fejét, kezét, testét, lelkét, mindenét, csupán azért, hogy megyé-jén vitethesse által a' vasutnak egy darabkáját? És ezen gyáva követek mégis azt igénylik, hogy Franciaország képviselőjének neveztesse! Menjetek, takarodjatok, kongassátok falusi harangitokat 's kereszteltesse magatokat más név-re, mert ti Franciaország képviselői csakugyan nem vagytok! — Izabella spa-nyol királyné férjválasztására nézve oda nyilatkoztak az éjszaki fejedelmek, mi-ny szerint a' nagy hatalmak e' tekintetben csupán tanácsot adhatnak, de kény-szerítő vagy tiltó rendszabályhoz egyáltalában nem folyamodhatnak. — Mon-cey tábornagy, coneglianoi hg, a' böcsületrend nagy keresztése, franciaországi pair és a' rokkantak parisi házának parancsnoka, april 20ikán élete 88iké-vében elhunyt; 21kén a' ház kapui gyász jelöl, egész nap zárva maradtak. Clauzel tábornagy Franciaország déli részében szinte azon nap halt meg. — A' kivándorlás Algírba olly igen megszaporodott, hogy a' kormány némi korlá-tozó rendszabályokat foganatosított. —

(Aguado.) Apr. 7dikén Oviedoba érkezék Aguado, hol 11keig mulla-tott. Ezen nap Gijonban szándékozott utazni, az aszturiai hegyeken át, melly ultra ő maga egy milliónál többet költött. Utközben hóvizatar lépé őt meg, melly miatt két kocsiját Oviedoba kényszerült visszaküldeni; 's gyalog határozá ut-ját folytatni. Ez okozá szerencsétlenségét. Gyakran utazás után végre egy lelkész la-hótömegek közt, 's több órai veszélyes és terhes utazás után végre egy lelkész la-kába menekült, honnan másnap fáradtan ért Gijonba, hol april 12kén ebéd-előtt a' guta érintvén kétszeri érvágás sem tarthatá meg april 12kén éjjel vég-zett becses életét. —

É R T E S I T Ó.

Gőzhajójárás Bécs, Pest és Orsova közt májusban:

Pestről Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik (este))
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és esütörtökön regg. 4 ór.
azaz: maj. 1, 5, 8, 12, 15, 19, 22, 26 's 29kén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt,
azaz: maj. 2, 6, 9, 13, 16, 20, 23, 27 's 30kén.
Ezenkívül egy vontató gőzös minden 14 nap megfordul Pest és Dren-kova közt, Bécs és Pest közt pedig **ARPA**d teherhajó minden héten minden vasárnap egy nap jövendvén le Bécsből; **Arpad** in-dul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor, egy személy vitelára I. h. Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., fődelen: 3 fr.; Bécsig I. h. 6 fr. 30 kr., fődelen 4 fr. p. p.

Eggenberger József és fia könyvkereskedésében

- Pesten a' barátok terén kapható: (ezüst áron)
- Császár Ferencza' sumei kikötő,** egy sumében építendő kikötőtervvel Sr. Pesten 1842. füzve 50 kr.
- Dessewffy Emil, gróf, Alföldi levelek** 1839—1840 és néhány toldalek 1841 Sr. Budán 1842. füzve 2 fr.
- Kisfaludy-Társaság évlapja** 2 kötet n. 8r. Budán 1841 kemény táblába kötve 3 fr.
- Fogarassy János, magyar közpolgári törvénytudo-mány** elemei Kövy Sándor után harmadik, javított 's legújabb törvé-nyekhez alkalmazott kiadás n. Sr. Pesten 1842. kötve 3 fr. 30 kr.
- **magyar kereskedési és váltófog** 8r. Pesten 1842. füzve 3 fr.
- Csorba Andre, vázolatok** a' gyermeknevelés és ifjuság idősza-ka és a' házassági élet köréből. Sr. Pesten 1840. füzve 1 fr.
- Szalay Imre, egyházi beszédek** gyűjteménye újabb évi — folyam. 3 kötet n. 8r. Budán 1842. füzve 4 fr. 30 kr.
- Mortgen, a' lókereskedők minden kereskedési ha-haszonhajtása** és lószépités mesterségének fölfedezett titkai 8r. Budán 1842. füzve 1 fr.
- Hutter Antal, vezérelvek a' magyar szépíralomban** Sr. Szegeden 1842. kemény táblába kötve 1 fr. füzve 48 kr.
- Horváth Zs., elmederítő, szívképző 's characterfestő történetek** 's adatok füzére. 2 kötet. Sr. Pesten 1840. füzve 2 fr. 40 kr.

Hitelezői esődök.

(3mal nap alatti megjelenés, képviselő-meghatározás, követelési tanúsítás 's egyéb törv. ovások mellett.)
13253: 1842. **Stromszky Pál** hitel. Bazin vsa tszéken 1842: maj. 10én, tőm.gond-nok: Szloboda János polgármester, perügyelő: Nedeckzy Ist. alügyész. — 12242: 1842. **Vank Ferencz** mézáros hitel. Pest vsa tszéken 1842 maj. 5kén, tőmeggond-nok: Muzsik József, perügyelő: Sallér Istv. h. ü. — 13078: 1842. **Babocsay József** 's hitvese Erzsébet hitel. Pest vsa tszéken 1842: majus 23kán, tőmeggondnok: Hor-váth József, perügy. Brósz Károly h. ü. 13079: 1842. **Kovács János és György** hitel. Hont vgye tszéken 1842: maj. 10kén, tőmeggondnok: Matyus Adolf eskütt, perü-gyelő: Pongrácz Gyula talügy. — 12708: 1842. **Flaschner Aron** elleni esődper meg-gyűlö: 12702: 1842. **Bagyula Antal** 's hitvese **Bene Anna** hitel. Veszprém vgye tszékén, 1842: majus 28kán, tőmeggondnok: Supka Márton, perügyelő: Kupricz Imre t. alügy. — 12440: 1842. **Sachsen Samu** 's társ. **Oppenheimer Fridr.** hitel. Pest vsa tszékén 1842: majus 30kán, perügyelő: Nagy János h. ü. — 13076: 1842. **Schlesinger Mark** hitel. Pest vsa tkén 1842: június 3án, perügyelő: Gerenday Ambrus — 13393: 1842. **Kohn Jakab** hitel. Pest vsa tkén 1842. majus 18án, tőmeggondnok: Malvieux Vilmos perügyelő: Kolmann Károly — 13520: 1842. **Özv. Posch Józsefné** Katalin hitel. Sop-rony vsa tszéken 1842: maj. 24kén, tőmeggondnok: Bauer Ferencz, perügyelő: Rei-chentaller Károly t. ügy. — 13523: 1842. **Grandt Leopold** 's hitvese Joanna hitel. Bu-cha vsa tszéken 1842: majus 23kán, tőmeggondnok: Dax Mátyás, perügyelő: Sándrik Pál. — 13525: 1842. **Mayer Vinazé** Bálint 's Anna hitv. elleni esődper Pest vsa tkén megszűnt. — 13526: 1842. **Igl György** és Éva hitel. Pest vsa tszéken 1842: maj. 30án, tőmeggondnok: Deutsch Gábor, perügy.: Gabányi Aloiz. — 13830: 1842. **Fejerváry József** és Joanna hitel. Szerém vgye tkén 1842: maj. 12kén, Vukovárott, tőmeggond-nok: Szeib Vilmos, perügyelő: Brósz Károly, — 13254: 1842. **Császár István** hitel. Nagybánya vsa tszéken 1842: jun. 4kén ideig. tőmeggondnok: Legény Zsigmond, perügy. Tornai Istv. t. ügy. — 12247: 1842. **Lim-berger József** hitel. Pest vsa tkén 1842: jun. 13án, ideig tőm.gondnok: Körmendy Jó-bercz József, perügyelő: Barabás Dániel. — 12241: 1842. **Putzner József** csehorsz. keresk-hít. Pest vsa tszéken 1842: majus 19én tőm.gondnok: Glauz János, perügyelő: Hoch-ekker József. — 12706: 1842. **Farkas Ferencz** izraelita hitel. N. Kálloban Szabolcs vgye tkén 1842: sept. 5kén tőmeggondnok: Gencsy Lajos sz. bíró, perügyelő: Ujfa-lusy József t. ügy. —

17) Fris vetemény-magvak

magvak, spanyol lóhermagvak jutányos áron kaphatók Halbauer Ján. G. polg. nagy kereskedőnél Pesten, a' Király-utczában Majthényi-ház 572 sz. a. (24)

Igazítás.

1) Zala-LövőCsapody Pál ur ménesmesteri hivatala ál-tal a' Jelenkor f. e. 28 's 34dik számaiban közre tett ló-árverési hirdetésben a' 23, 26, 46, 47, 48 szám alatt megnevezett lovak hibásan tétettek telivérűeknek, mert azok sok vérűek.

Váltóüggyédivizsgálati hirdetés.

1) A' tek.k.váltófeltörvényszék ezennel közhírré tété-ti, hogy kik a' legközelebbi köztörvényszüneten váltó-üggyédivizsgálatot kívánnak letenni. Közügyvédi hit-

levelökkel és erényes magokviseletéről szóló bizonyít-ványokkal támogatandó folyamodásukat folyó 1842. évi jun. 27kétől ugyanazon évi jul. 9keig bezárólag a' t. k. váltófeltörvényszék iktatói hivatalában a' k.feltörvény-vzékhez adják be. Kelt Pesten 1842. maj. 2án Fogara-sy János ok. vftszéki tanácsjegyző. (3)